

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
SOCIALINĖS POLITIKOS GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL DARBO KODEKSO 138 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR.
XIIP-3218 (TAP-19-916) (19-6721)**

2019-06-10 Nr. NV-1616

Vilnius

Rengėjas: Socialinės apsaugos ir darbo ministerija.

Tikslas: Nepritarti Seimo narių M. Navickienės ir V. Čmilytės-Nielsen siūlymui nuo 2019 m. liepos 1 d. suteikti vieną papildomą poilsio dieną per mėnesį (arba sutrumpinti darbo laiką 2 val. per savaitę) darbuotojams, turintiems tėvus (arba vieną iš jų), kuriems nustatytas 0-25 proc. darbingumo lygis arba kuriems nustatytas didelių specialiųjų poreikių lygis; kurie serga ligomis, įrašytomis į Sveikatos apsaugos ministerijos nustatytą sąrašą, ir kuriems gydyti nuolat reikalinga hemodializė; kuriems 70 metų ir daugiau.

Dabartinė situacija: Šiuo metu nustatyta, kad viena papildoma poilsio diena per mėnesį (arba sutrumpintas darbo laikas 2 val. per savaitę) suteikiama darbuotojams, auginantiems neįgalų vaiką iki 18 metų arba du vaikus iki 12 metų, o auginantiems 3 ir daugiau vaikų iki 12 metų suteikiamos dvi papildomos poilsio dienos per mėnesį (arba sutrumpinamas darbo laikas 4 val. per savaitę), mokant darbuotojui jo vidutinį darbo užmokestį.

Esmė: Siūloma nepritarti įstatymo projektui Nr. XIIP-3218 dėl šių priežasčių:

1. Darbo kodekse įtvirtinta nuostata, įpareigojanti darbdavį visapusiškai įgyvendinti darbo ir šeimos darnos principą. Darbdavys privalo imtis priemonių padėti darbuotojui vykdyti jo šeiminius įsipareigojimus. Darbo kodeksas suteikia darbuotojams papildomas galimybes šiam tikslui pasiekti: šeimos nariui slaugyti panaudoti nemokamas atostogas, pasirinkti individualų darbo laiko režimą, lankstų darbo grafiką ar suskaidytos darbo dienos laiko režimą; darbo sutarties šalys gali susitarti dėl darbo laiko perkėlimo į kitą darbo dieną (pamainą), dirbti nuotoliniu būdu ar pagal projektinio darbo sutartį. Dėl papildomų garantijų taip pat galima tartis nacionalinėse, šakos, teritorinėse ar darbdavio lygmeniu sudarytose kolektyvinėse sutartyse. Taigi esantis teisinis reguliavimas yra pakankamas, sudarantis sąlygas lanksčiai derinti darbo ir šeimos įsipareigojimus.

2. Lietuvoje yra 397,5 tūkst. asmenų, kurių amžius – 70 ir daugiau metų ir kurie turi vieną ar daugiau vaikų, kuriems priklausytų 12 papildomų poilsio dienų per metus, todėl padidėję darbo vietos kaštai neigiamai paveiktų šalies ekonomiką.

Derinimas:

- Suderinta su Finansų ministerija, Sveikatos apsaugos ministerija, Lietuvos prekybos, pramonės ir amatų rūmais. Ekonomikos ir inovacijų ministerija, Lietuvos profesinių sąjungų konfederacija, Lietuvos profesinė sąjunga „Solidarumas“, Lietuvos profesinė sąjunga „Sandrauga“, asociacija „Investors’ Forum“, Lietuvos darbdavių konfederacija, Lietuvos pramonininkų konfederacija, Lietuvos verslo konfederacija, Žemės ūkio rūmai per nustatytą laiką išvadų nepateikė (laikoma, kad pritaria).
- Įstatymo projektas Nr. XIIP-3218 svarstytas 2019 m. gegužės 28 d. Trišalės tarybos posėdyje ir jame fiksuotos skirtingos socialinių partnerių nuomonės: Vyriausybės atstovai siūlė nepritarti, profesinių sąjungų atstovai – pritarti, darbdavių atstovai – nepritarti ir perduoti svarstyti į bendrą Darbo kodekso nuostatų keitimo paketą.

- Vyriausybės kanceliarijos teisės grupė pastabų ir pasiūlymų neturi.

Atitikties Vyriausybės programai: Vyriausybės programoje numatyti siekiai dėl darbo ir šeimos pareigų derinimo, darbuotojų ir darbdavių interesų balanso išlaikymo, akcentuojami kolektyviniai susitarimai ir socialinė įmonių atsakomybė.

Vyriausybės išvada Seimui turėjo būti pateikta iki 2019 m. birželio 5 d.

Dalykinio vertinimo išvada: Siūlome projektą svarstyti **Vyriausybės posėdžio A dalyje.**

Socialinės politikos grupės patarėja

Aušra Gratulevičienė

tel. 8 706 61 803, el.p. ausra.gratuleviciene@lrv.lt